

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: УО-296/2016
20.12. 2017. године
Београд

Уставни суд, Мало веће, у саставу: судија Снежана Марковић, председница Већа, и судије Милаш Станић и др Тамаш Корхец (Korhecz Tamás), чланови Већа, на основу члана 167. став 1. тач. 1. и 3. Устава Републике Србије, на седници Већа одржаној 17. октобра 2017. године, донео је

ЗАКЉУЧАК

Одбацује се иницијатива за покретање поступка за оцену уставности и законитости одредаба члана 16. Споразума о јединственој тарифи накнада за смитовање фонограма и на њима забележених интерпретација („Службени гласник РС“, бр. 25/14, 40/15 и 47/15).

Образложење

Уставном суду је поднета иницијатива за покретање поступка за оцену законитости одредаба члана 16. Споразума наведеног у изреци. У иницијативи се наводи да оспорене одредбе Споразума, које се односе на одређивање износа минималне накнаде, нису у складу са чланом 170. Закона о ауторском и сродним правима и чланом 13. самог оспореног Споразума, па самим тим нису у сагласности ни са Уставном Републике Србије.

У спроведеном претходном поступку Уставни суд је утврдио да су Организација произвођача фонограма Србије (ОФПС) и Организација за колективно остваривање права интерпретатора (ПИ), с једне стране и Асоцијације независних електронских медија (АНЕМ), с друге стране, закључиле 21. фебруара 2014. године, на основу члана 174. Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16-Одлука УС), а потом и објавили оспорени Споразум. Након тога, наведене организације су закључиле и анекс Споразума 18. маја 2015. године, док су 6. априла 2015. године организације „ОФПС“ и „ПИ“ закључиле анекс Споразума и са Јавним медијским установама „Радио-телевизија Србије“ и „Радио-телевизија Војводине“. Одредбама оспореног Споразума предвиђено је: да се њиме утврђује висина, начин обрачуна и наплате накнаде у роковима у којима је корисник, по закону, дужан да плати накнаду за одређени облик искоришћавања предмета заштите, који чине репертоар колективних организација (члан 1.); да се под накнадом, у смислу овог споразума, сматра јединствена накнада за произвођача фонограма и интерпретатора, у складу са домаћим и међународним прописима, док се под минималном накнадом сматра најнижи износ накнаде за искоришћавање предмета заштите са репертоара организација (члан 3. тач. 2. и

15.); да у ситуацијама када се накнада одређује у процентуалном износу, накнада се одређује у проценту од прихода које корисник остварује обављајући делатност у оквиру које користи предмете заштите, с тим да уколико корисник не остварује приход, одређује се у процентуалном износу од трошкова корисника потребних за обављање делатности у оквиру којих искоришћава предмете заштите (члан 9.); да је висина процента одређена према заступљености репертоара у односу на укупно трајање програма и врсти пружалаца медијске услуге радија у складу са тарифним бројем 1. ове тарифе, а да корисници сами одређују и обавештавају колективну организацију која убира средства којој класификацији заступљености репертоара, односно врсти пружалаца медијске услуге радија припадају (члан 13. ст. 1. и 3.); да износи у наведеним табелама из Споразума представљају износ процентуалне накнаде, односно износ минималне накнаде за коришћење репертоара према начину емитовања корисника (члан 16.).

Разматрајући оспорене одредбе Споразума у смислу навода и разлога подносиоца иницијативе, Уставни суд најпре констатује да је Закључком IУо-283/2015 од 21. новембра 2016. године, одбацио иницијативу истог подносиоца, за покретање поступка за оцену уставности и законитости одредаба чл. 15. и 16. Споразума о јединственој тарифи накнада за емитовање фонограма и на њима забележених интерпретација („Службени гласник РС“, бр. 25/14, 40/15 и 47/15). Том приликом, Суд је пошао од одредаба члана 170. Закона о ауторском и сродним правима, из којих произлази да се тарифа одређује по правилу у процентуалном износу од прихода које корисник остварује обављајући делатност у оквиру које искоришћава предмет заштите, те да она мора бити примерена врсти и начину искоришћавања ауторског дела, односно предмета сродног права. Потом, је Суд имао у виду и да одредбама члана 170. Закона нису одређени најнижи износи накнада за искоришћавање предмета заштите, нити је утврђен начин њиховог одређивања, као ни критеријуми на основу којих би се најнижи износ накнаде утврђивао, већ да је одредбом члана 170. став 4. наведеног закона утврђено само овлашћење да се тарифом одређују и најнижи износи накнада за искоришћавање предмета заштите са репертоара организације. То, даље, значи, да је питање начина одређивања најнижег износа накнада за искоришћавање предмета заштите, такође, предмет међусобног споразумевања између организације и удружења корисника. Поред тога, Суд је истакао да је одређивање минималне накнаде, законско овлашћење организације из члана 170. став 4. Закона, те се њеним прописивањем штите интереси посилаца ауторског и сродних права у ситуацији када корисник не остварује или остварује веома мале приходе од искоришћавања предмета заштите, што не значи да у таквим ситуацијама, сагласно одредби члана 19. Закона, неће морати да плате и одговарајућу цену искоришћавања туђе интелектуалне својине. На основу свега наведеног, Суд је тада закључио да су оспорене одредбе Споразума сагласне члану 170. Закона, јер су њима само прописани процентуални износи за израчунавање накнада за емитовање фонограма и на њима забележених интерпретација, као и начин израчунавања минималне накнаде, коју је свакако у обавези да плати корисник који искоришћава предмет заштите са репертоара организације.

Поводом захтева за оцену међусобне усклађености одредаба оспореног Споразума, као и поводом навода иницијатора који се ослањају на питања оправданости, целисходности решења и примене оспорених одредаба Споразума, Уставни суд, истиче, да сагласно одредбама члана 167. Устава, није

надлежан да цени међусобну усклађеност одредаба оспореног акта, а да питања целисходности и примене предвиђених решења свакако не спадају у уставносудске надлежности.

Имајући у виду наведено, Уставни суд је утврдио да наводи иницијатора суштински нису уставноправно поткрепљени, као и да иницијатор по други пут тражи оцену уставности и законитости истих одредаба Споразума о којима се Уставни суд већ изјаснио у наведеном Закључку, те да на овај начин иницијатор злоупотребљава своје Уставом зајемчено право на подношење иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости, због чега је и одбацио иницијативу, сагласно одредби члана 36. став 1. тачка 6) Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07, 99/11, 18/13-Одлука УС, 40/15-др. закон и 103/15).

На основу изложеног и одредаба члана 42в став 1. тачка 2) и члана 47. став 1. тачка 6) Закона о Уставном суду, Уставни суд је донео Закључак као у изреци.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА
СУДИЈА
Снежана Марковић, с.р.

За тачност отправака:

